

Al marge de l'aritmètica parlamentària, que permetria a CiU sumar amb PSC i PP a més d'ERC, quina alternativa real té Artur Mas per a donar compliment al compromís de convocar un referèndum durant la propera legislatura?

—CiU es va presentar a les eleccions per l'estat propi, i a més a més hi ha un acord del parlament perquè en aquesta legislatura es faci un referèndum. També hi ha la crisi i els problemes socials, però clarament les eleccions es van fer amb aquests paràmetres, sí o no a la independència. I surten 50 diputats de CiU i 21 d'ERC. Els 50 diputats de CiU voten independència, i els que han deixat de votar CiU se n'han anat a ERC perquè volien la patent, i els que no, han votat altres opcions. Per tant, hi ha un pacte únic, CiU-ERC.

—**Coalició o acords puntuals?**

—ERC ha de ser al govern. No serveix el suport extern, perquè aleshores el govern és dèbil. Quan Artur Mas vagi a Madrid hi ha d'anar amb 71 diputats, no pas amb 50. I quan vagi pel món explicant el projecte català, ha de tenir una majoria sòlida al darrere. Crec que el mandat que han donat els votants d'ERC i de CiU a aquestes dues formacions és que el país treballi per la independència. Evidentment, caldrà generositat per totes dues parts.

—**Potser aquesta generositat serà el problema a l'hora de pactar una coalició, que implica repartiment de cadires.**

—ERC i CDC i UDC han de pactar pel país, no pas per les cadires. I si Unió ha de tenir un o dos consellers en comptes de tres, doncs em sap greu, què vols fer-hi? La generositat vol dir treballar pel país, i és igual si un partit té més conselleries que un altre.

—**Vostè és un idealista...**

—No, els polítics han de servir els ciutadans, no els partits.

—**Si no és una qüestió de càrrecs, el pacte pot trobar entrebancs de caràcter programàtic, sobretot en l'eix social?**

—Tampoc. Per la meua experiència a Vic, fins i tot en qüestions socials ens entenem. Vam tenir una crisi amb la qüestió del padró i la vam discutir junts. Era una crisi social provocada de forma fictícia, vam voler fer un padró perquè

“Sense ERC, Mas i el país estaran en una situació de debilitat total”

JORDI PLAY

Josep Maria Vila d'Abadal i Serra (Barcelona, 5 d'abril de 1954) és alcalde de Vic i ha estat diputat al Parlament de Catalunya.

CiU i ERC governen la capital d'Osona, una experiència que ja es va produir al mandat anterior, tot i que també hi havia el PSC i, durant uns quants mesos, ICV.

servís als nouvinguts, no pas en contra seva. Els regidors d'ERC a Vic han portat serveis socials, ara porten cultura, governació, i tant és, perquè tot es pot parlar. No és veritat que ERC i CiU no es puguin entendre en l'eix social. Avui dia, no crec que hi hagi cap partit que no entengui que la política passa pel servei a les persones, i que per tant, el primer són les polítiques socials.

—**A Vic les relacions CiU-ERC són idíl·liques?**

—Hi ha tensions a l'hora de repartir el pressupost, perquè tothom vol més pressupost per a la seva àrea, però no pas per una qüestió ideològica. A Vic fa quatre anys que estem retallant el pressupost, i bé, ens posem d'acord i repartim el que tenim de la manera més justa possible. Entre tots hem tirat endavant el projecte i la ciutat està agraïda. A Vic portem una legislatura i aquest primer any i mig del segon mandat governant amb ERC. La clau de l'èxit és que tots som generosos.

En la pràctica de govern anem plegats, i en determinades qüestions hi ha més llibertat i cadascú expressa lliurement la seva manera de pensar. És facilíssim, ens posem d'acord amb el pressupost i en la majoria d'aspectes, i el més important, cadascú té les seves àrees i es respecten mútuament, seguint un programa comú. Aquí s'acaba la història. Anar junts és l'essència de la política, servir la ciutat de la millor manera possible, i ara ERC i CiU poden fer el mateix per al país.

—**En l'anterior mandat, vau intentar un cordó sanitari contra PxC a Vic, però ICV en va sortir escaldat, i el PSC no repeteix en aquest mandat.**

—Com a reacció a una pujada tan forta d'1 a 4 regidors de Plataforma, extrema dreta, vam fer aquest govern. Però tres mesos després, amb ICV vam veure que no ens podíem entendre, i vam acordar la sortida. Van fer una oposició ben digna i van guanyar vots. I és cert que ERC i PSC van baixar molt, però vam fer tots un esforç per aturar una força que feia molt de mal a la ciutat. No voldria pas comparar-ho, però ara a Catalunya tenim una situació de crisi social forta, i nacional. Doncs ens cal un govern de coalició per fer-hi front. Entenc que els primers temps seran difícils, i aprovar els primers pressupostos serà complicat, però a poc a poc tot s'anirà posant a lloc. Però els pressupostos s'aproven un cop l'any, i si els responsables de cada partit s'asseuen a negociar, no hi haurà cap més problema.

—**Tant de bo fos tan senzill...**

—Ho és! Ara bé, després al parlament pot haver-hi mocions proposades per algun altre partit, per exemple ICV, i que ERC es trobi que vol votar diferent del govern perquè el seu electorat no entendria que hi votés en contra. Doncs que ho faci, i per tant, el govern pot perdre mocions, o l'oposició les pot guanyar amb el vot d'un dels membres de la coalició de govern. Sense problema. Fins i tot, i ho poso difícil, podria ser que CiU aprovés una moció amb el suport del PP i no d'ERC. Això ha de ser possible. Al principi la gent s'escandalitzarà i la premsa en farà un festival, però a la tercera vegada ningú no en farà cas. Això va passar a Vic. Si això s'explica a la gent des del primer moment, després

“Si ningú no els emprenya, Mas i Junqueras farien un govern fort”

“ERC, CDC i UDC han de pactar pel país, no pas per cadires”

no hi haurà escarafalls. Aquesta és la grandesa de la política i del parlamentarisme. En democràcia això és natural!

—**Trobeu que aquest pacte local reeixit a Vic és tan fàcil de dur a terme a nivell nacional?**

—Coneixent l'Artur Mas i l'Oriol Junqueras, si els deixen fer i ningú no emprenya, podran governar amb força durant quatre anys. Els conec a tots dos personalment i puc assegurar que treballen pel seu país, no treballen pels seus partits. Cap dels dos. Per tant, segur que si els deixen treballar tranquils, s'entendran.

—**Emprenyan des de dins dels partits mateixos?**

—Emprenyan més els que negocien, els que tenen altres visions i tenen interessos personals i no de país. Aquests de dins, de tots dos partits, poden posar pals a les rodes. Penso que els equips de cadascun dels tres partits polítics que hi ha s'han d'enretirar i deixar que Artur Mas i Oriol Junqueras parlin lliurement i puguin fer allò que creuen que han de fer. N'estic convençut, que plegats faran una gran feina.

—**Vós que sou militant d'Unió, penseu que el vostre partit podria intentar desestabilitzar el procés?**

—Unió com a tal no pot rebentar el procés, hi ha molta gent que està a favor del procés i que donarà suport a Mas. Però és clar que a Unió hi ha qui creu que ara toca fer un pas enrere i tornar a la línia més espanyolista de cercar l'encaix amb Espanya. Però no crec que tinguin capacitat ni força per aconseguir-ho. Ara, potser ni ho intentaran, perquè això seria motiu de trencament

de la federació i no els convé pas. Però sí que hi haurà persones individuals que intentaran complicar la situació i influir en el president per fer-lo desistir.

—**Artur Mas també rebrà una forta pressió de Madrid, que no serà fàcil de controlar. L'ofec econòmic serà més accentuat, i les retallades seran una constant.**

—Serà brutal, però ha de ser un president fort, i sense ERC estarà en una situació de debilitat total, i en conseqüència, ho estarà el país. Pel que fa a les retallades, insisteixo: a Vic hem retallat quatre vegades el pressupost, i ERC ho ha entès. Quan estàs governant t'adones que arriben els diners que arriben, i això és el que pots gastar, és molt senzill d'entendre. Si ERC és al govern en algun moment i veu el pressupost que té, s'asseurà amb CiU a parlar i tothom serà racional en aquest sentit. A Vic ens asseiem i arribem sempre a un acord, perquè hi ha el que hi ha. La despesa més gran sempre és en polítiques socials, educació, sanitat i protecció social, i això tots els partits ho tenen prou clar. ERC i CiU es posaran d'acord també en l'àmbit social, no en tinc cap dubte. Hi haurà dificultats, és clar, però s'han de negociar i s'han de superar. L'acord és molt viable, desitjable, i a més a més, a hores d'ara és obligat que hi hagi un govern de coalició, govern fort i president fort.

—**S'ha de posar data, al referèndum?**

—No. És clar que s'ha de fer durant aquesta legislatura, però encara cal fer un treball de solidificació. L'Assemblea Nacional Catalana, l'Associació Catalana de Municipis i moltes altres entitats que treballen per la independència han de posar les coses a lloc, i abans de fer el pas cal deixar-ho tot molt apamat. La història ens obliga a ser prudents i fer aquest pas quan tinguem una gran majoria, i això encara ho hem de madurar. La manifestació de l'11 de Setembre va ser un gran pas i va modificar totalment la manera de pensar dels catalans, però ara ho hem de pair. Si el parlament o el govern no fan la consulta, el 2015 la farem l'AMI, entenent que la nostra no és vinculant, i que per tant serà més viable la del govern.

Gemma Aguilera

ERC ha refusat formar un govern de coalició amb CiU i de moment opta per donar-li suport des de l'oposició. Probablement, molta gent esperava un pacte formal.

—A tots ens falta cultura de coalició, no hi estem acostumats. El més important d'un govern de coalició, a més del programa, és la complicitat que hi ha entre els dos líders, i en el cas de Mas i Junqueras hi és, tots dos es creuen el que diuen i que l'interès comú ha de passar per davant de tot.

—**I per què ERC ha dit que no a l'oferta d'Artur Mas de formar govern, per no desgastar-se o per conviccions ideològiques de tipus social?**

—No hi ha diferències insalvables en l'àmbit social, perquè precisament la funció d'ERC és blindar les prestacions socials. A Vic ha estat així, i de fet, no sols s'ha reulat sinó que hem pogut avançar una mica. La lògica d'ERC és avançar nacionalment tant com sigui possible i avançar socialment tant com sigui possible. En un context de clares retallades, la línia vermella és no retrocedir. Vic ha estat capaç de liderar els municipis per la independència i alhora incrementar la inversió social.

—**Descartada la hipòtesi ideològica, és estratègia de partit?**

—No, és que pensem que farem una Catalunya més forta si tant des del govern com des de l'oposició es treballa per la independència que no pas si només es treballa des d'un dels pols. Entrar en un govern de coalició té les seves servituds i hi ha uns poders fàctics, en canvi a l'oposició tens les mans lliures.

—**Vós no apostàveu per la coalició?**

—Ara és moment d'acords efectius i afectius. Des d'on es fan aquests acords? Entenc que ERC ho vulgui fer des de l'oposició, perquè té més marge de maniobra.

—**Potser ERC està escaldada de l'experiència del tripartit.**

—Què pensem que faria la gent de CiU si estigués en el nostre lloc? Quedar-se a l'oposició! Però aquí sempre es planteja tot amb relació a ERC, si ERC farà o deixarà de fer. CiU, amb els pactes municipals i el seu posicionament al Congrés espanyol ja ha

“Catalunya serà més forta si govern i oposició treballen per la independència”

Joan Lòpez (Vic, 1956) és regidor de Cultura i Ciutadania de l'Ajuntament de Vic per ERC. Ja va formar part de l'anterior equip de govern liderat per CiU.

donat algunes pistes de quina és la seva posició. Perquè CiU entén quina és la dialèctica del poder, o hi ets del tot, o és millor reservar-te per a poder plantejar alternatives al partit del govern. Ara, la solució 100% positiva no hi és, però ERC no sols no posarà traves sinó que serà el principal impulsor de la moral de les tropes convergents.

—ERC farà de psicòleg de l'entorn de CiU?

—Una mica sí. La seva moral està tocada, i és la moral d'una part important del país que ha votat CiU. Jo aquesta experiència ja l'he viscuda a Vic en les darreres eleccions. El líder de CiU, Josep Maria Vila d'Abadal, estava molt tocat pel resultat de les eleccions, marcades per l'augment brutal de PxC. Durant uns dies l'alcaldia va trontollar i, un cop vam poder reconstruir aquest sotrac fort, vam anar a acords que donessin consistència al govern local. Ens calia il·lusió, i ens vam plantejar objectius compartits. I també vam pactar els desacords des del primer moment, perquè no arrossegéssim problemes.

—Penseu que ERC podrà garantir l'estabilitat del govern des de fora?

—Per descomptat. Allò que dona estabilitat i força a un govern és l'estabilitat parlamentària, a banda que els governants ho facin bé. I ERC va adquirir un compromís clar en campanya: volem ser el primer grup de l'oposició, treballarem pel referèndum i tindrem especial cura que les inversions socials no reculin. Estar en un govern no vol dir tenir més possibilitats de fer coses. En qualsevol cas, tampoc no tenim cap experiència que demostrï que formar part d'un govern és beneficiós.

—Més aviat al contrari, per a ERC...

—Sí, és cert. I per això entenc que hi ha una part de la militància que té molt clar que si ERC ha de ser al govern

JORDI PUJOL

que sigui amb totes les conseqüències, quan el puguem presidir. I no serà per manca de responsabilitats, perquè als municipis on governem hem assumit totes les àrees, inclosa la seguretat.

—Creieu que els aparells dels partits potser vetllen més pels seus interessos que pels del país, quan es prenen determinades decisions, tant a CiU com a ERC?

—Dins dels partits sempre hi ha gent que tendeix al sectarisme, i pensen que el més important del món és el seu partit. Són gent que generalment hi ha dedicat moltes hores i diners, i per tant, estan convençuts que l'organització del partit és el més important. Passa a qualsevol organització, un club de futbol, una entitat, etc. Això, per sort, va desapareixent. Si mires les llistes d'ERC, el cap de llista i president del partit no fa ni dos anys que no era militant, i números de dalt de la llista són independents.

—El model de Vic és exportable?

—Tant Oriol Junqueras com Artur Mas coneixen el model de Vic, i si ho volen els ajudarem. També cal dir que aquí el pacte CiU-ERC ha funcionat per una diferència, i és que ni sumant tenim la majoria absoluta, i per tant, la necessitat d'estar al govern de Vic és molt més alta que no pas estar al govern de la Generalitat.

—També es pot considerar que Catalunya es troba en un moment crucial per a la seva història, i que per tant, un govern amb 71 diputats és més fort que un de 50 diputats.

—Sí, però al Parlament hi ha tres grups parlamentaris que poden donar la majoria a CiU: ERC, PSC i PP.

—Es fa difícil imaginar-se un govern de coalició amb un partit espanyolista que nega el dret a decidir dels catalans. L'alcalde de Vic assenyala que sense una coalició, el govern estarà molt debilitat. No hi esteu d'acord?

—No, govern fort és aquell que té capacitat de treballar conjuntament amb la societat, i és cert que CiU potser no hi està acostumada, a tenir en compte la societat. El govern no ha de ser només un grup d'experts, que en van dir el govern dels millors, que es posen al capdavant d'un organisme, i els altres han de seguir. En termes socials, hauran

d'aprendre que treballar al costat de la societat és el que els donarà força, i en termes nacionals, l'estabilitat parlamentària estarà garantida per ERC, fins i tot pactant les discrepàncies. I si un dia es perd una votació, no passa absolutament res. No comparteixo que un govern fort sigui igual a un govern de coalició, i a Vic ho sabem.

—Vic va tenir, durant uns mesos, un govern amb CiU, ERC, PSC, ICV, i és cert que no va funcionar.

—Tot i que teníem l'objectiu comú de frenar l'ascens de l'extrema dreta de PxC, no ens en sortíem. No pots posar en un govern, tret que hi hagi una emergència nacional com una guerra, tots els colors, perquè emergeix el pitjor de cadascú. Ara bé, on és la franja que determina la necessitat d'una coalició? Si tu ets imprescindible per a fer la majoria, però altres també la poden fer, vol dir que no ets tan necessari. I és el cas d'ERC i del Parlament de Catalunya. A Vic ERC és imprescindible per a tenir una mínima estabilitat, i vam entendre que havíem d'assumir sacrificis, i fem coses amb les quals no estem plenament d'acord. Potser si hi hagués una altra força que pogués fer el nostre paper estabilitzador, podríem anar una mica més relaxats i fins i tot fer una bona oposició.

—Cal posar una data concreta per al referèndum?

—Sí, però no un dia concret, sinó una data límit que tingui en compte els *tempos* necessaris. No és suficient dir que la consulta es farà en aquesta legislatura, perquè això podria situar-nos en el 2016, és massa lluny. Però també cal ser realistes. És imprescindible posar un termini per a mantenir viu el caliu del país, perquè a banda de la gestió del dia a dia, que serà complicada, la gent ha de tenir determinats estímuls que ajudin a tirar endavant. Ens cal una mica de vaselina social, i un horitzó proper de referèndum és una il·lusió necessària per a suportar altres coses negatives que de segur que ens trobarem. I tot aquest procés l'hem d'endegar ja, al marge de l'opinió que pugui donar Espanya de tot plegat.

“No hi ha diferències insalvables entre ERC i CiU en l'àmbit social”

Gemma Aguilera